[2022] ਆਈ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1

ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ.

ਬਨਾਮ

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਟੇਟ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10341 ਦੀ 2011)

ਜਨਵਰੀ 07, 2022

[ਐਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮਧਿਆਸਤਤਾ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996: ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵਿਆਜ – ਫੈਸਲਾ: ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਧਿਆਸਤਤਾ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 1996: ਧਾਰਾ.34 – ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਦਾ ਹੈ; ਦਾਇਰਾ – ਫੈਸਲਾ: ਅਦਾਲਤ ਮਧਿਆਸਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ.34(2)(b)(ii) ਅਧੀਨ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮਧਿਆਸਤਤਾ: ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਮਧਿਆਸਤਤਾ: ਮਧਿਆਸਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ – ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੀ ਸੀਮਾ – ਫੈਸਲਾ: ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਰਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼: ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) ਮਿਤੀ 10ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ 22ਵੀਂ ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਫੈਸਲਾ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ "ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਏ" ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਧਿਆਸਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਮਿਤੀ 10ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ 22ਵੀਂ ਅਗਸਤ, 1997 ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2 ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਸਮਝੌਤੇ" ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ "ਸਮਝੌਤੇ" ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ – ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਏ, ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈਡਰ ਕੰਸਲਟਿੰਗ (ਯੂ.ਕੇ.) ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕੌਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਦਾ ਵਿਆਜ ਹੀ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਚੁਕੌਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 54(ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਘਟਕ ਦੇ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 6]

2. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨਾਲ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ "ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਏ" ਵਜੋਂ ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ 22 ਅਗਸਤ, 1997 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2 ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਸਮਝੌਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ "ਸਮਝੌਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਏ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਕੌਤੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2.2 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਰੈਫਰੇਬਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਅਧੀਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 10]

3. ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਠੇਕੇ ਦੇ ਅਹਿਦਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਮੇਅ ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992, ਜਾਂ ਅਮਲੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 22 ਅਗਸਤ, 1997, ਅਧੀਨ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸੰਦਰਭਿਤ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਅਮਲੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 20 ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 11]

4. ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸੋਲ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਲੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸਕ੍ਰਾਈਬਡ ਪੀਰੀਅਡ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿਮੇਚਿਊਰ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ। [ਪੈਰਾ 12]

5. ਧਾਰਾਵਾਂ 4.1(ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਦੀ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਲੋੜੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੀ.ਈ.ਏ. ਤੋਂ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ-ਆਰਥਿਕ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਪਰਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 16.8 ਅਧੀਨ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਮਲੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ। ਅਮਲੀਕਰਨ

ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਵਾ ਕਿ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਮਲੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਾਧੂ ਸਮਯ ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 4.1(ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਹੀ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4.1(ਸੀ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬੇਮੇਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਮਲੀਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਇਕ ਮਤ ਸਨ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4.1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13]

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਮੱਧ ਪੱਕੜਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮਧਿਅਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਗੂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਿਰਤੂਅਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ। [ਪੈਰਾ 14]

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ, ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਾਫੀ ਸੰਕੀਰਣ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15]

ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਿਟੇਡ (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 163 : [2019] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1023; ਕੇ.ਸੁਗੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ. (2020) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 539; ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੋਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. (2019) 20 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਪਾਰਸਾ ਕੇਂਟੇ ਕੋਲਿਅਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜਿਆ ਵਿਦਿਉਤ ਉਤਪਾਦਨ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ. (2019) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 236 : [2019] 8ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 728; ਮੈਕਡਰਮੋਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਬਰਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 20 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਰਾਸ਼ਟਰੀਆ ਇਸਪਾਤ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦੇਵਾਨ ਚੰਦ ਰਾਮ ਸਰਨ (2006) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 181 : [2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1; ਸਾਊਥ ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਆ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. [ਐਸ.ਈ.ਏ.ਐਮ.ਏ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ] ਬਨਾਮ ਆਇਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ. 2020 (5) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 164 : [2020] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 164 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

8. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੋਨੋਂ ਹੀ, ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਯੋਗ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕ ਲਈ ਮਧਿਆਸਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਮਰਥਿਤ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 21]

9. ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ 05ਵੇਂ ਜੂਨ, 2005 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਟੇਟ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, "ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਾਰੀਖ" ਤੋਂ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਪੀ. ਦੀ ਸਟੇਟ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ

ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 22]

ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 690 : [2010] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 297 – ਫੈਸਲਾ ਉਲਟਿਆ ਗਿਆ।

ਹੈਦਰ ਕੰਸਲਟਿੰਗ (ਯੂ.ਕੇ.) ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਗਵਰਨਰ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ (2015) 2 SCC 189 : [2014] 14 SCR 1029 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ [2010] 2 SCR 297 ਪੈਰਾ 3 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ [2014] 14 SCR 1029 ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ [2019] 3 SCR 1023 ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ UHL ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ v. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2022] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. (2020) 12 SCC 539 ਪੈਰਾ 16 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (2019) 20 SCC 1 ਪੈਰਾ 17 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ [2019] 8 SCR 728 ਪੈਰਾ 18 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (2019) 20 SCC 1 ਪੈਰਾ 18 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ [2012] 4 SCR 1 ਪੈਰਾ 18 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ [2020] 5 SCC 164 ਪੈਰਾ 20 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਦੋਨੋਂ ਅਪੀਲਾਂ 24ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਈ, 2011 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ1$_{SUPERSCRIPT}$ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ 2009 ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲਹ ਐਕਟ, 19962$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ.1$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10342 ਦੀ 2011 ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ3$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10342 ਦੀ 2011 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਹੈ।

2. ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਆਧਾਰ ਲਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਮਿਸਟਰ ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕਲੇਮ ਵਿਆਜ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਵੱਲੋਂ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਲੈ ਕੇ ਕਲੇਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 05ਵੇਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੂਨ, 2005 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਅਵਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਨੇ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1,26,08,89,107.35ਪੀ. (ਰੁਪਏ ਪੱਚੀ ਛੇ ਕਰੋੜ ਅੱਠ ਲੱਖ ਅੱਸੀ ਨੌ ਹਜ਼ਾਰ ਇੱਕ ਸੌ ਸੱਤ ਅਤੇ ਪੈਂਤੀਸ ਪੈਸੇ) ਦੀ ਰਕਮ ਦਾਵੇ ਵਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-ਕਲੇਮ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਪੂੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਲੇਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਦਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਆਜ 'ਤੇ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਜਦੋਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ 16ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ [ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।] ਦੇ ਪੂਰੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਨਾ-ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ।

ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ₹ 19,10,26,558.74 (ਰੁਪਏ ਨੌ ਕਰੋੜ ਦਸ ਲੱਖ ਛੱਬੀ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਅਠਵਾਂ ਅਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਪੈਸੇ) ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਮੂਲ ਰਕਮ ਹੈ

ਨਾਲ ਹੀ ਦਾਵੇ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ 6% ਪ੍ਰਤੀ ਵਰ੍ਹਾ ਦੀ ਸਾਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨਾਲ। ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੋਲ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਾਰ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਟੈਚਿਊਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਮ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਹੁਣ, ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈਡਰ ਕੰਸਲਟਿੰਗ (ਯੂ.ਕੇ.) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਗਵਰਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਮੁਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਲਿਖਦਿਆਂ, ਜਸਟਿਸ ਬੋਬਡੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ) ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“21. ਨਤੀਜਤਨ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ ਮਾਮਲਾ [ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (2010) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ] ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਰਕਮ ਅਤੇ ਮੂਲ ਦਾਵੇ ਉੱਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਬਿਟ੍ਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਰਕਮ ਉੱਤੇ” ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਰਕਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

5. ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਨਿਆਂਕਾ ਸਪਰੇ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

“31. ਹੁਣ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੋਏ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(7)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, “ਇੱਕ ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਰਕਮ ... “। ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ “ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ” ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ “ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ”। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ “ਰਕਮ” ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31(7)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਉਹ “ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਰਕਮ” ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ “ਵਿਆਜ” ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 31(7)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ “ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ” ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਉਸ “ਰਕਮ” ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ “ਰਕਮ” ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਧਾਰਾ (ਏ) ਅਧੀਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਐਲ. ਅਰੋੜਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਾਇਡਰ ਕੰਸਲਟਿੰਗ (ਯੂ.ਕੇ.) ਲਿਮਿਟੇਡ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਾਦਾ ਵਿਆਜ ਹੀ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਉਕਤ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਅਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 54(ਏ) ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਘਟਕ ਨੂੰ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਸ੍ਰੀ ਅਭਿਨਵ ਮੁਕਰਜੀ, ਸੀਖਿਆ ਵਾਧੂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਲਈ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋ-ਮੋੜੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 16ਵੀਂ ਦਸੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ 10ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਝੌਤਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਅਤੇ 22ਵੀਂ ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 20 ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵੀ ਅਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ 10ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਾ ਜਨਾਬ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) ਨੇ 22ਜੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਦਾਵਾ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੰਨੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਜੀ.ਓ.ਆਈ." ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਜਨਾਬ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) (ਪਰਿਸ਼ਿ□ਟ 'ਏ') ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ.-III ਹਾਈਡ੍ਰੋ - ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ 100 ਐਮ.ਡਬਲਿਊ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ (ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀਆਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀ.ਪੀ.ਆਰ.) ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।"

9. ਹੋਰ, ਕਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਸਮਝੌਤਾ" ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2.2 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:"ਧਾਰਾ 2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਕੁਝ ਮੰਗਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕਵਚਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਵਚਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਲਟ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ।

2.1 xxx xxx xxx 2.2 "ਸਮਝੌਤਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਸ਼ਿ□ਟ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।"

10. ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ

"ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਏ" ਵਜੋਂ ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਧਪੱਖੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ 22 ਅਗਸਤ, 1997 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2 ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਸਮਝੌਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ "ਸਮਝੌਤਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਐਪੈਂਡਿਕਸ ਏ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 47 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2.2 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਪੱਖੀ ਅਧੀਨ ਸੰਦਰਭਿਤ ਵਿਵਾਦ, ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਅਧੀਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਧਪੱਖੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

11. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਧਾਰਾ 1 ਬਿਆਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ:

ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ/ ਜੀ.ਓ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ 10.2.1992 ਨੂੰ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਿੱਚ 22 ਅਗਸਤ, 1997 ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2.2 ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਪੱਖੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਸਮੇਤ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ 10 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਐਮ.ਓ.ਯੂ. ਜਾਂ 22 ਅਗਸਤ, 1997 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਆਏ ਸਨ, ਕਾਰਜਾਨਵਿਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਧਪੱਖੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਸਨ।

12. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਧੂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦੂਜਾ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚੂਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਲੂ 'ਤੇ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਲਈ, ਲਾਗੂ ਕਰਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 4 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਾਰੀਖ।

4.1 ਅਸਰਦਾਰ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ:-

a) CEA ਤੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਆਰਥਿਕ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। b) GO!, ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ (MOEF) ਦੇ. c) ਪਾਵਰ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿਓ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਸਮਝੌਤਾ(ਆਂ)। d) ਅਰੰਭ · ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ/ ਬਣਤਰ. e) ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿਓ ਉਸਾਰੀ (EPC) ਠੇਕੇਦਾਰ / ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। UHL ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ v. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.] f) ਸਾਈਟ ਦਫਤਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਓ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸਮੇਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੇ ਆਦਿ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ.:

g) ਵਿੱਤੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16.8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ 3 ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਵਾਧਿਆਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਬਾਰਾਂ (12) ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

13. ਧਾਰਾਵਾਂ 4.1(a) ਅਤੇ (b) ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸੀ.ਈ.ਏ. ਤੋਂ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ-ਆਰਥਿਕ ਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਪਰਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਸਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 16.8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸਬੰਧਤ ਸਾਫ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ। ਲਾਗੂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਧੂ ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਿ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਾਧੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 4.1(a) ਅਤੇ (b) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4.1(c) ਤੋਂ (g) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬੇਮੇਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਇਕ ਮਤ ਸਨ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 4.1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਧਾਰਾ 4.1 ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ।

14. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੰਪਲੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵਰਚੁਅਲ ਸੀ।

15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਾਫੀ ਸੰਕੀਰਣ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਐਮ.ਐਮ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ,

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"11. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34(2)(ਬੀ) (ਦੂਜੀ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2015 ਵਿੱਚ 1996 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ, ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਟੈਂਟ ਅਵੈਧਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨੀਤੀ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਿਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ, ਨਿਆਂਕਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ, ਅਤੇ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ [ਐਸੋਸੀਏਟਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਪਿਕਚਰ ਹਾਊਸਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (1948) 1 ਕੇਬੀ 223 (ਸੀਏ)] ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਪੇਟੈਂਟ ਅਵੈਧਤਾ" ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬਸਟੈਂਟਿਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ।" 16. ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕੇ. ਸੁਗੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"2. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਖੱਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੰਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਮਨਤਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਕ□ਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੌਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ।, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"24. ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਮ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕ□ਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਜੋ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸਵਾਯਤਤਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵਿਕਲਪਿਕ ਮੰਚ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਚੁਣਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਤੌਰ ਤੇ ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

18. ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਾ ਕੇਂਟੇ ਕੋਲੀਅਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜਿਆ ਵਿਦਿਉਤ ਉਤਪਾਦਨ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ10, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਕਡਰਮੋਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਬਰਨ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ11 ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਆ ਇਸਪਾਤ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਦੇਵਾਨ ਚੰਦ ਰਾਮ ਸਰਨ12 ਵਿੱਚ

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“9.1 .....ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਮਧਿਆਸਥ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਮਧਿਆਸਥ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ-ਮਨ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ "ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੇ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਤੱਥ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮਧਿਆਸਥ ਦਾ ਸੰਭਵ ਨਜ਼ਰੀਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਧਿਆਸਥ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੋ ਘੱਟ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਸਬੂਤ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

9.2 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਬਨਾਮ ਆਈ.ਟੀ.ਡੀ-ਆਈ.ਟੀ.ਡੀ ਸੈਮ ਜੇ.ਵੀ. ਬਨਾਮ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ., ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਬਨਾਮ ਸਾਵ ਪਾਈਪਸ ਲਿਮਿਟੇਡ.

19. ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਮੁੜ ਦੋਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:

“25. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਧਿਆਸਥ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ ਧੁੰਦਲੀ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਝਣਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ।” ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਾਤਪਰਯ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨਾਮਾਫੀਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰੇ।”

20. ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਤਰਕ ਦੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਮਰੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਿਮਿਟਡ/ਐਸ.ਈ.ਏ.ਐਮ.ਏ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟਡ/ ਬਨਾਮ ਆਇਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ. 13 ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“12. ਇਹ ਇੱਕ ਸੈਟਲਡ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੈਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ [ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੈਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ, (2019) 20 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : 2019 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1656] ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਪੀ. 11-12, ਪੈਰਾ 24)

“24. ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਮ ਅਤੇ ਹਲਕੇ-ਫੁਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨਲ

ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਮੈਂਡੇਟ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਆਟੋਨੋਮੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਿਕ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਵਾ ਸਕਣ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਸ਼ਨਲ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏਣ, ਤਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਪਾਰਕ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।"

13. ਇਹ ਵੀ ਸੈਟਲਡ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਆਰਬਿਟ੍ਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਕਿ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ [ਡਾਇਨਾ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੋਮਪਟਨ ਗ੍ਰੀਵਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ, (2019) 20 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : 2019 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1656] ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਮੰਨਿਆ : (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ.12, ਪੈਰਾ 25) [ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.]

25. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਧਿਅਸਥ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ ਸੰਕੇਤਿਤ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਮਾਫ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਵਿਕ□ਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਮਧਿਅਸਥਤਾ ਐਕਟ।

21. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਜਿੱਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੌਤੇ ਮਧਿਅਸਥ ਨੇ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ, ਸੰਭਵ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਯੋਗ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਲਈ ਮਧਿਅਸਥ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕ□ੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹਨ।

22. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ 05ਵੇਂSUPERSCRIPT ਜੂਨ, 2005 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਧਿਅਸਥ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਟੇਟ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤਾਰੀਖ" ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਚ.ਪੀ. ਦੀ ਸਟੇਟ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਵਿਕ□ਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ।

23. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10341 ਦੀ 2011 ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਐਚ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੈਰਾ 6 ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 10342 ਦੀ 2011 ਜੋ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਟੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate